

ಜನಪದ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ

ಉಷಾ ಎನ್

ಸಂಶೋಧಕರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಯುವರಾಜ ಕಾಲೇಜು, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು

ಸಾರಾಂಶ: (Abstract)

‘ನಗು ಎಲ್ಲಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ನೆಲೆಸಿರುತ್ತದೆ.’ ಎಂಬ ಸೂಕ್ತಿ ಅರ್ಥವತ್ತಾದ ಜೀವಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ನಗುವಿನಿಂದ ಅನೇಕ ಲಾಭಗಳುಂಟೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯವೇ ಭಾಗ್ಯ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅದು ನಗುವಿನಿಂದ ಸಿಗುವುದಾದರೆ ‘ನಕ್ಕರದೇ ಸ್ವರ್ಗ’ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ನಗೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತ ತಜ್ಞರು ಇದನ್ನು ‘ಹಾಸ್ಯಯೋಗ’ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಗದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ವೃದ್ಧಿಸುವಂತೆ ನಗು ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಬಲ್ಲ ಒಂದು ದಿವ್ಯೋಷಧವಾಗಿದೆ. ನಗು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಜೀವನೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ತುಂಬುತ್ತದೆ. ‘ನಗೆ’ ಎಂಬುದು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪತ್ತು.

ಮುಖ್ಯಪದಗಳು (Keywords): ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಹಾಸ್ಯರಸ, ಹಾಸ್ಯಯೋಗ, ನಗು

ಪೀಠಿಕೆ

“ನಮ್ಮ ಅಲಂಕಾರಿಕರು ‘ಹಾಸ್ಯ’ದಿಂದ ‘ಹಾಸ್ಯರಸ’ ನಿಷ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಪರೀತ ಅಲಂಕಾರ, ವಿಕೃತವಾದ ಅಭಿಧಾನ, ವೇಷ, ವಿಕೃತವಾದ ಅರ್ಥವಿಸೇಷ ಕಂಡಾಗ ಹಾಸ್ಯ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಮ್ಮಟನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ‘ಹಾಸ್ಯ’ ಎಂಬ ಶಬ್ದವು ‘ನಗೆ’ ಎಂಬ ಅರ್ಥದ ‘ಹಸ್’ ಎಂಬ ಧಾತುವಿನಿಂದ ನಿಷ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ. ಹಾಸ್ಯರಸವನ್ನು ಭರತನು ‘ಆತ್ಮಸ್ಥ’ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಅಂದರೆ ತಾನೇ ನಗುವುದು, ‘ಪರಸ್ಥ’ ಎಂದರೆ ಅನ್ಯರನ್ನು ನಗಿಸುವುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ಪ್ರಕಾರ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಕೃತಿ ಉಳ್ಳವರಲ್ಲಿ ಸ್ಮಿತ, ಹಸಿತ (ಮುಗುಳುನಗೆ, ಅರಳುನಗೆ)ಗಳೂ ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಕೃತಿಯವರಲ್ಲಿ ಉಪಹಸಿತ, ವಿಹಸಿತ (ತುಂಬುನಗೆ, ಬಿರುನಗೆ)ಗಳು ಅಧಮ ಪ್ರಕೃತಿಯವರಲ್ಲಿ ಅಪಹಸಿತ, ಅತಿಹಸಿತ (ಹುಚ್ಚುನಗೆ, ಹುಚ್ಚುಚ್ಚರನಗೆ)ಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.”^೧

ಪರರನ್ನು ನೋಡಿ ಅಣಕದ ನಗುವನ್ನು ಹರಿಸಿದರೆ ಅದು ‘ಋಣನಗೆ’ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು ‘ಧನನಗೆ.’ ಈ ನಗುವು ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿದರೆ ಋಣ ನಗುವು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಘಾಸಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಯಾರಿಗೂ ನೋವುಂಟು ಮಾಡದ ನಗೆ ‘ಸುಹಾಸ’ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ‘ಪರಿಹಾಸ.’

^೧. ರಾಜಶೇಖರ ಪಿ.ಕೆ, ಜಾನಪದ ಜೋಕುಗಳು, ಪು.xvi-xvii

ಮನುಷ್ಯ ಏನೆಲ್ಲಾ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಗೆಯೊಂದು ಅರಳದಿದ್ದರೆ ಆ ಅಲಂಕಾರ ಅಪೂರ್ಣವೇ ಸರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಗೆಯು ನಿಜವಾದ ಅಲಂಕಾರವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅನಕೃ ಅವರು ಒಂದೆಡೆ ಹಾಸ್ಯದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಕುರಿತು 'ಕಪ್ಪುಮೋಡ ತುಂಬಿದ ಜೀವನಾಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯವು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬೆಳಕು ಬೆಳಗಿದಂತೆ' ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಡಿವಿಜಿಯವರು ನಗೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ನಗುವುದು ಸಹಜದ ಧರ್ಮ ನಗಿಸುವುದು ಪರಧರ್ಮ

ನಗುವ ಕೇಳತ ನಗುವುದತಿಶಯದ ಧರ್ಮ

ನಗುವ ನಗಿಸಿ ನಗುತಲಿ ಬಾಳುವ ವರವ

ಮಿಗೆ ನೀನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳೋ ಮಂಕುತಿಮ್ಮ

ಸರ್ವಜ್ಞನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 'ನಕ್ಕು ನಗಿಸುವ ನಗೆಲೇಸು', ಬರ್ನಾಡ್ ಷಾ ಹೇಳುವಂತೆ 'ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಹಾಸ್ಯ ನಗುವಿನೊಡನೆ ಹನಿಕಣ್ಣೀರನ್ನೂ ಹರಿಸಿ ಬಿಡುವುದು.' ಹೀಗೆ ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾ ಸಾಗಿದರೆ ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಕೊನೆ ಮುಟ್ಟುವುದೇ ಇಲ್ಲ.

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಳ್ಳಿನಾಡಿನ ಜನರ ಬೇಸರದ ಬಾಳನ್ನು ನಂದನವನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಹರ್ಷದ ಚಿಲುಮೆ. ಬೇಸರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮದ್ದು ಈ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಜಾನಪದ ಕಥೆಗಳು, ಹಾಡುಗಳು, ಗಾದೆಗಳು, ಒಗಟುಗಳು ಮುಂತಾದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಹಾಸ್ಯ ಎಲ್ಲರನ್ನು ರಂಜಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಸ್ಯದ ಹೊಳವು ಸುಳಿವುಗಳುಂಟು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಗೀತೆಗಳ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಅದರಲ್ಲೂ ಬಿಡಿ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಹಜತೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿರುವ ಹಾಸ್ಯ ರಸಕ್ಕೂ ಈ ಮಾತು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಹಲವು ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯರಸವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ನಿರೂಪಣೆಯು ಜನಪದರ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಕೃತಕವೆನಿಸುತ್ತದೆ; ಸದಭಿರುಚಿಯ ಅಭಾವವನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ. ವಿದೂಷಕನ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಾಕತನವನ್ನು ವಿಟ ವೇಶ್ಯೆಯರ ಶೃಂಗಾರ ಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಪಂಡಿತ ಕವಿಗಳ ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಕರವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜನಪದದ ಹಾಸ್ಯವು ಇದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದೆ. ಜನಪದರ ಹಾಸ್ಯವು ಅವರ ಜೀವನದಿಂದಲೇ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ, ತಿಳಿಯಾಗಿ ಮೂಡಿದ್ದು; ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ರಸಿಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೂ ಕೀಳು ಅಭಿರುಚಿ ಎಂದು ಖಂಡಿತಾ ಅನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹದವಾದ, ಹಸನಾದ ಹಾಸ್ಯ ನಮ್ಮ ಜಾನಪದದದ್ದು.

ಉತ್ತೇಕ್ಷೆ, ಅನೌಚಿತ್ಯ, ಅಸಂಬದ್ಧತೆಗಳೆ ಹಾಸ್ಯದ ಮೂಲ. ಆನಪದ ಹಾಸ್ಯದ ಹುಟ್ಟು, ಅದಕ್ಕೆ ಹೊರತಲ್ಲ. "ಜನಪದ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಗರನ್ನು ಜರಿಯುವ ಹಾಡುಗಳದ್ದೇ ಒಂದು ವರ್ಗವಿದೆ. ಇವು ಮದುವೆಯ

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಹಾಸ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಇವುಗಳ ಜೀವಾಳವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬೀಗಿತಿಂಯೊಬ್ಬಲ ಬಿಗಿಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಲೇವಡಿಗೀಡಾಗಿದೆ;

ಅಟ್ಟ ಕಣ್ಣಾಯವ ಅಟ್ಟ ತುಂಬಿಕೊಂಡು

ಅಟ್ಟಕೆದುರಾಗಿ ಮನಗವಳೆ ಬೀಗುತಿ

ಅಟ್ಟು ಹೋಗುವನೆ ಇಲಿರಾಯ.”^೨

ಅವಳು ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡದೆ ಕಾಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದೆಲ್ಲ ಇಲಿಗಳ ಪಾಲಾಗುವ ವಿಪರ್ಯಾಸದ ಚಿತ್ರ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಇಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪನೆಯಷ್ಟೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ.

ದುಶ್ಚಟಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಅಸಾಧ್ಯವೇ. ಸೂಳೆಮನೆಗೆ ಹೋಗುವವನನ್ನು ಅ ಹವ್ಯಾಸದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರವಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಜಾನಪದರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ;

“ಸೂಳಿಗೆ ಹೋಗುವನ ಸುಲಿದು ಮಟ್ಟೇ ಕಟ್ಟೆ

ಊರ ಹೊರಗವನ ಹೆಡಮುರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದರ

ಸೂಳೆಂಬ ಶಬ್ದ ಬಿಡವಲ್ಲ

ಅಂಥವನಿಗೆ ಒದಗುವ ಅವಸ್ಥೆಯಾದರೂ ಎಂಥದು!-

ಸೂಳಿಗೆ ಹೋದವನು ಏನಾದ ಎಂತಾದ

ಕಾಡು ನಾಯಾದ ಕಷಿಯಾದ ಆ ಮುರವ

ಸೂಳೆ ಕಾಲಿಗೆ ಕೆರವಾದ”^೩

ಶಬ್ದ ಚಮತ್ಕಾರವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಹಾಸ್ಯವೂ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟು. ‘ಒಬ್ಬಾನ ಕಟ್ಟಿದ್ದೆ, ಒಬ್ಬಾನ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ’ ಎಂದು ಮೊದಲಾಗುವ ‘ಮಾತಾಡ್ ಮಲ್ಲಿಗೆ’ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗೀತೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅದೊಂದು ಒಗಟು.

ಮಾನವರನ್ನಿರಲಿ, ದೇವರನ್ನೆ ಜಾನಪದರು ಗೇಲಿ ಮಾಡಬಲ್ಲರು ಎಂಬುದೊಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದಾದರೆ;

“ಯಾಕೋ ಲಿಂಗಯ್ಯ ಮುಖವೆಲ್ಲ ಸಪ್ಪಗೆ

ನೋಡೋಕೆ ಬಂದೋರು ನಗುತಾರೆ ಲಿಂಗಯ್ಯ

ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದೇವು ಕಲಿಯಾಗೋ”^೪

^೨. ಸಿ.ಪಿ.ಕೆ. ಜಾನಪದ ತತ್ವ ಮತ್ತು ಸತ್ವ, ಪು.೧೯೨

^೩. ಸಿ.ಪಿ.ಕೆ. ಜಾನಪದ ತತ್ವ ಮತ್ತು ಸತ್ವ, ಪು.೧೯೩

ಜನಪದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿರಾಶೆಗೆ, ನಿರುತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಿಲ್ಲ, 'ಕಲಿ'ಯಾಗಿ ಬದುಕಬೇಕು ಎಂಬುದು ಜಾನಪದ ಮನೋಧರ್ಮ. ಈ 'ಕಲಿತನ'ದ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬದುಕನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುವ, ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ರಮಿಸುವ ಕಾವ್ಯ ಜನಪದ ಕಾವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಗಂಗೆ-ಗೌರಿ ಕತೆಯ ಅನೇಕ ಗೀತಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವನು ಗಂಗೆಯನ್ನು ಪುಸಲಾಯಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ಜಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಡಗಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಗಿಳಿಗಳು ಮೊದಲೇ ಚಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಗೌರಿಯ ಎರಡು ಗಿಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ತರುತ್ತಾಳೆ. ಶಿವನು 'ನಿನಗಿಬ್ಬರೇನೆ ಪುರುಷರು?' ಎಂದು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಗೌರಿಯು ನಿಮ್ಮ ಜಡೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಸುರನಾರಿಗೊಂದು ನಿಮಗೊಂದು ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ.

ಜನಪದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಣಿಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಅಂಶ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿ ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಕಥೆಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ನೀತಿಯು ಜೊತೆಗೆ ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದಾಗ ಅದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. 'ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ'ಯು ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯು ಸುಳ್ಳಿನ ಬುರುಡೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ ಬೃಹದಾಕಾರದ ಭೂತದಂತೆ. ಕಲ್ಪನಾ ಚಮತ್ಕಾರ, ಅಸಂಭಾವ್ಯತೆಗಳಿಂದ ಹಾಸ್ಯವನ್ನಂಟು ಮಾಡುವುದು ಕಥೆಗಳ ಜೀವಾಳವಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ; 'ಏಳು ಮಲ್ಲಿಗೆ ತೂಕದ ರಾಜಕುಮಾರಿ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತು ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಊಟ ಮಾಡುವ ಒಡ್ಡಣ್ಣ ಅರವತ್ತು ಖಂಡುಗ ಅಕ್ಕಿಯ ಅನ್ನ, ಅರವತ್ತು ಕುಂಬಳಕಾಯಿ ಪಲ್ಯ ಉಂಡುದಲ್ಲದೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಭೀಮ ಒರಳುಗುಂಡಿನಷ್ಟು ತೌಡನ್ನು ತಿಂದರೆ ಈ ಜನಪದ ಭೀಮನು ಊಟದ ಕೊನೆಗೆ ಒರಳುಗುಂಡನ್ನೇ ನುಂಗುತ್ತಾನೆ!

ಅಸಂಭಾವ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಜರುಗುವುದರಿಂದ ಚಮತ್ಕಾರವೆನಿಸುತ್ತವೆ. ಮಂತ್ರಗಾರನ ಕಥೆಗಳು, ಯಕ್ಷಿಣಿಯರ ಕಥೆಗಳೂ ಇವೇ ಮಾದರಿಯಾಗಿವೆ. ಅಸಂಭಾವ್ಯವಾದ ಘಟನೆಗಳು ಸಂಭಾವ್ಯ ಸಂಗತಿಗಳೊಡನೆ ಬೆರೆತು ಅತಿಶಯವಾದ ಹಾಸ್ಯವನ್ನಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಡ್ಡರ ಕಥೆಗಳು, ಹೇಡಿನ ಕಥೆಗಳು, ಸ್ವಭಾವ ವಕ್ರತೆಯ ಕಥೆಗಳೂ ಸಹ ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಹೀಗೆ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನಾವು ಹಾಸ್ಯದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಜನಪದ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ; 'ಓದಿ ಓದಿ ಮರುಳಾದ ಕೂಚಭಟ್ಟ', 'ಓದುವುದು ಕಾಶೀಖಂಡ, ತಿನ್ನುವುದು ಮಸೀಕಂಡ', 'ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಸುಳ್ಳುಸಾಕ್ಷಿ', ಓತೀಕ್ಯಾತಕ್ಕೆ ಬೇಲೀ ಸಾಕ್ಷಿ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ಒಗಟುಗಳು ಸಹ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತುಂಬ ಅತ್ಮೀಯತೆಯ ಸಲಿಗೆಯ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ತಂದು ಕಾವ್ಯದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ತರುತ್ತವೆ. 'ಗಟ್ಟದ ಮೇಲಿನ ಭಟ್ಟ ಜುಟ್ಟು ಹಿಡಿದ ಹೊರತು ಮಾತಾಡುವುದಿಲ್ಲ' (ಗಂಟೆ), 'ನನ್ನ ಅಜ್ಜನ ರುಮಾಲು ಎಷ್ಟು ಸುತ್ತಿದರೂ ಸುತ್ತದೆ ಇರುತ್ತದೆ' (ರಸ್ತೆ). 'ಅಂಗಿ ತೆಗೆದು ನುಂಗಣ್ಣ' (ಬಾಳೆಹಣ್ಣು) ಇತ್ಯಾದಿ.

^೪. ಸಿ.ಪಿ.ಕೆ. ಜಾನಪದ ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ಸತ್ತ್ವ, ಪು.೧೯೫

ಹೀಗೆ ಜನಪದರ ಭಾಷೆಯು ಯಾವ ಚಮತ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಹ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ. ಭಾಷೆಯ ಚಮತ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ಚಾತುರ್ಯ, ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಹಾಸ್ಯ, ವಿನೋದ, ವಿಡಂಬನೆ, ಮನರಂಜನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ. ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನಪದ ಕಥೆ, ಗಾದೆ, ಒಗಟು, ಗಣಿತ ಈ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ವಸ್ತು ಇಂಥದ್ದೇ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದೇನಿಲ್ಲ. ಪೌರಾಣಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮೊದಲಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಹರಹನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿ, ಪ್ರಚೋದಿಸಿ, ಚೂಪುಗೊಳಿಸಿ, ವಾಕ್ ಚಾತುರ್ಯದ ಜಾಣ್ಮೆಗೆ ಪುಟವಿಕ್ಕಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಇವುಗಳ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಜನಪದ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಸಹ ಇಂಥದ್ದೇ ಭಾಷಾ ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿದೆ.

ಜನಪದ ಜೋಕುಗಳು:

‘ಜನಪದ ಜೋಕುಗಳು’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಜೋಕುಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಈ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಕುರಿತ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಪಿ.ಕೆ.ರಾಜಶೇಖರ ಮತ್ತು ಎಚ್.ಎಲ್.ಮೋಹನ್‌ರಾಜ್ ಅವರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಈ ಕೃತಿಯು ಜನಪದ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಪರೂಪದ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹ ಹಂತದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿದ್ದ ನೂರಾರು ಜೋಕುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಜನಪದದ ಸಾಚಾತನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡಿದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಬದುಕುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ನಗರವಲಯದ ಜನರಿಗೆ ಈ ಭಾಷೆಯು ಗಾಬರಿ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಜನಪದರ ಭಾಷೆಯು ಏನಿದ್ದರೂ ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳುವಂತಹ ದಿಟ್ಟವಾದ ಭಾಷಾಶೈಲಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೃತಕತೆಗೆ, ಡೋಂಗಿತನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ‘ಜಾನಪದ ಜೋಕುಗಳು’ ಕೃತಿಯು ಜನಪದರ ನೇರ ಹಾಗೂ ದಿಟ್ಟ ಮಾತಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಂತಿದೆ.

ಜಾನಪದ, ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ, ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಪೂರ್ವವಾದುದ್ದು. “ಈ ‘ಜೋಕ್’ ಎನ್ನುವ ಪದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಕನ್ನಡಪದ ಬಳಕೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಕಿರುಕಥೆಗಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಗಾತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತ ಪದವಾಗುತ್ತದೆಯೆ ಹೊರತು ಆ ಪ್ರಕಾರದ ಗುಣವನ್ನು ತಿಳಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೊಂದು ಚಟಾಕಿ ಅಥವಾ ಪಟಾಕಿ ಥರದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ಸರಳ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಳ ಸಂದರ್ಭವೊಂದನ್ನು ಚುಟುಕಾಗಿ ಕಥಿಸುವ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಚುಟುಕು ಅಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸಲು ಒಂದು ಸ್ಥಳ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜನರ ನಡವಳಿಕೆ ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಹಾಸ್ಯ, ವ್ಯಂಗ್ಯದ ಮೂಲಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವ ಒಂದು ವಿಧಾನ ಮಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಅದು ಕಥೆಯಾಗಿಯೇ ಹೇಳುವಂಥದಾಗಿದೆ.”^೫

^೫. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ ಹಿ.ಶಿ, ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು, ಪು.೭೬

ಹಾಸ್ಯ ಕಥಾವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ವ್ಯಕ್ತಗಳುಂಟು. ಅವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೆಂಗಸರನ್ನೇ ಉದ್ದೇಶಿಸಿವೆ; “ಒಂದೂರಲಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡ್ತಿ ಇಬ್ಬು ಇದ್ದಂತೆ. ಅವರು ಎಮ್ಮೆಗಳ ಸಾಕಿದ್ದಂತೆ. ಗಂಡ ದಿನಾ ಎಮ್ಮೆ ಮೇಸ್ಸಂಡು ಬರನಂತೆ. ಹೆಂಡ್ತಿ ಹಾಲ ಕರ್ದು, ಮೊಸರು ಮಾಡಿ ಬೆಣ್ಣೆ ತಗ್ಗು, ತುಪ್ಪ ಕಾಯ್ದು ಇಟ್ಟಳಂತೆ. ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂತಾಗ ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಅನ್ನ-ಸಾರು ತಟ್ಟೆ ಹಾಕಂಡು ಅದ್ವ ಮ್ಯಾಲೆ ಒಂದ್ ಮುದ್ದೆ ಗಾತ್ರ ತುಪ್ಪ ಹಾಕಂಡು ಉಣ್ಣಳಂತೆ. ಇನ್ನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಎನೂ ಹಾಕ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಒಂದ್ ದಿನ ನಾನು ಕೇಳೇ ಕೇಳಬೇಕು ತುಪ್ಪವ ಅಂಥ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಂತೆ ಇವ್ವು. ಇಬ್ಬು ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂತ್ಗಂಡು, ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಇವ್ವು ಗಂಡ್ನ ಕಡಿಗೆ ಅಂಡಾಕ್ಕಂಡು, ತುಪ್ಪ ಬುಟ್ಟಂಡ್ ಉಣ್ಣಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಂತೆ. ಇವ್ವು ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ‘ನಂಗೂ ಒಂದ್ ಚೂರ್ ತುಪ್ಪವ...’ ಅಂದ್ತಂತೆ. ಅವ್ವು ಜೋರಾಗಿ ‘ಏನಂದೆ’ ಅಂದ್ಲಂತೆ, ಇವ್ವು ‘ಎನೂ ಇಲ್ಲ ಕಣೆ ಒಂದ್ ಚೂರ್ ಉಪ್ಪು ಅಂದೆ’ ಅಂದ್ತಂತೆ.”^೬

ಜನಪದ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇರುವ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಅಪವಾದವೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆ ‘ಅಶ್ಲೀಲ’ವೆನ್ನುವುದು. ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅಶ್ಲೀಲವೆನ್ನುವುದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ; ನಡತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕಾಮ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಪದ ಸಮೂಹಗಳನ್ನು ಜನಪದರು ಬಹಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಎಂಬಂತೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅ ಪದಗಳನ್ನು ಕುಳಿರುತು ಯಾವುದೇ ಮುಜುಗರವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಪದಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅವರ ದೈನಂದಿನ ಬದುಕಿನ ಭಾಗವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಜನಪದರು ಶೀಲ, ಅಶ್ಲೀಲಗಳ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗದೆ ನಿರ್ಭೀಡೆಯಿಂದ ಕಾಮ ಸಂಬಂಧಿ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಮೂಲರೂಪವನ್ನು ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ, ಆ ಶಬ್ದದ ಮೂಲರೂಪವನ್ನು ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಾಯ್ದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ, ಆ ಶಬ್ದದ ಮೂಲರೂಪಗಳನ್ನೇ ಆ ಜನರು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸ್ಕೃತೀಕರಣ, ಆಧುನೀಕರಣಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೇ ಒಳಪಟ್ಟರೂ ಹೊರಭಾಷೆಯ ಪದಗಳು ನಮ್ಮ ಜನಪದರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕೃತಕವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಎಷ್ಟೇ ಶಿಷ್ಟವಾಗಿಸಿದರೂ ಸಹ ಅ ಪದಗಳು ನೈಸರ್ಗಿಕವೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ವಿದ್ಯೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜನರ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಮ್ಯ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಲ್ಲಿ ಸಂಕೋಚಪಡುತ್ತಾನೆ. ಕಾರಣ ಆತನಿಗೆ ತನ್ನ ಮೂಲ ನೆಲೆಗಿಂತಲೂ ಸುತ್ತಲಿನ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜನಪದನೊಬ್ಬ ಇದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ರೂಪಾಂತರ ಪದಗಳನ್ನೋ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕೃತೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ದೇಶೀ ಪದಗಳನ್ನೋ ಆತ ಬಳಸುವಾಗ ತನ್ನ ಮೂಲನೆಲೆಯ ಅಲ್ಲಾಡುವಿಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಆತನಿಗೆ ಕೃತಕ ಎನಿಸಲು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶಿ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತೀಕರಣ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಅರಿವೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲದ ಜನಪದರು ತಾವು ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಪದಗಳನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ

^೬. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ ಹಿ.ಶಿ, ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು, ಪು.೭೭

ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಮುಜುಗರದ ಅನುಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ ಅವನಿಗೆ ಅಶ್ಲೀಲವೆನಿಸುವುದು ಹೊರಗಿನವರು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಾಗ ಮಾತ್ರ.

“ಶಿಷ್ಟರಿಗೆ ‘ಅಶ್ಲೀಲ’ದಂತೆ ತೋರುವುದು ಜನಪದರಿಗೆ ಅಶ್ಲೀಲವಾಗಿ ಕಾಣದಿರುವಿಕೆಗೆ ಮೂಲಕಾರಣ, ಜನಪದರು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡ ಮೌಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವುದು. ಶಿಷ್ಟರು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ‘ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡ’ ಅನೇಕ ಹೊರಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಹೊರಕೆಗಳನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ನಿಂತಾಗ ಶಿಷ್ಟರೂ ಕೂಡ ಜನಪದರಂತೆ ಸಹಜ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರಾಗಿ ಬದುಕನ್ನು ಯಥಾರ್ಥತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಸಂಭೋಗದಂತಹ ಮೂಲ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡು ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಡಾಂಭಿಕತೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಮಾನವ ಮೂಲಭೂತ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಜನಪದ ಜೀವನದ ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯನ್ನು ಬೆಲೆಗಟ್ಟಬಹುದು.”²

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿನ ಜೋಕುಗಳನ್ನು ಪರಿಭಾವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜೋಕುಗಳಂತಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಜನಪದ ಕಥೆಗಳಂತೆ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿವೆ. ಅದರೂ ಸಹ ಇವುಗಳನ್ನು ಜನಪದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇವುಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ‘ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಟೇಲ್ಸ್’ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ರಷ್ಯಾದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕಾರದವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ದೊ.ನಾ.ರಾಮೇಗೌಡ ಎಂಬುವವರು ‘ನಮ್ಮೂರ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳು’ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕೆಲವು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೀಶಂಪ ಅವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ‘ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳು’ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿರುವ ‘ಕೊಂಗಳ್ಳಿ ದಾಸಯ್ಯ’ ಎಂಬ ಕಥೆ ಈ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ. ಇಂತಹ ಕಥೆಗಳು ನಮ್ಮ ಜನಪದದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಅದರೆ ಶಿಷ್ಟವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಭ್ಯರಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವ ನಮ್ಮ ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಕಡೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಿಲ್ಲ.

ಈ ‘ಸೀಕ್ರೆಟ್ ಟೇಲ್ಸ್‌ಗಳು’ ಶಿಷ್ಟರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ‘ಸೇಕ್ರೆಟ್ ಟೇಲ್ಸ್‌’ಗಳಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರೆ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲೇ ಇರುವ ಜೀವಕೋಟಿಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಬಗೆಗಿರುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಓದಿದಾಗ, ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಿವಲಿಂಗದ ಕಥೆಗಳು ಸಭ್ಯರೀತಿಯವೇನಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ‘ನಾನು ಯಾರ್ನವ್ವ ಮದ್ದೆ ಅಗೋದು?’, ‘ಇದು ದೊಡ್ಡಲಿಂಗುದಲ್ಲಾ’, ‘ಹಂಗ್ವರಿ ಪೂಜಾರಿ’ ಮುಂತಾದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವು ಜೋಕುಗಳು ಸಂಭಾಷಣಾ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿವೆ. ಈ ಬಗೆಯ ಜೋಕುಗಳು ಹೊಲಗದ್ದೆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ದನ, ಕುರಿ, ಆಡುಗಳನ್ನು ಕಾಯಲು ಬರುವ ಹುಡುಗರ ಜೊತೆಗಿರುವ ವೃದ್ಧರು ಆ ಹುಡುಗರ ರಂಜನೆಗಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ವೃದ್ಧರಿಂದ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಇವು ದತ್ತವಾಗಿ ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಕೊಡುಗೆಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಗ್ಗಲಿ ಪದಗಳು, ಹಾಸ್ಯಗೀತೆಗಳು

². ಶಿವರಾಮ ಕಾಡನಕುಪ್ಪೆ, ಭೂಮಿ ತೂಕದ ಮಾತು, ಪು.XII-XIII

ಮತ್ತು ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ಇಂತ ವಕ್ತೃಗಳಿಂದಲೇ ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಪಯಣಿಸುತ್ತದೆ. ಗಾದೆ ಮತ್ತು ಒಗಟುಗಳು ಕೂಡ ಈ ನಿರ್ಭೀತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲೇ ಜೀವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮುನ್ನುಗ್ಗುತ್ತವೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

- ರಾಜಶೇಖರ ಪಿ.ಕೆ : ಜಾನಪದ ಜೋಕುಗಳು, ಕಲಾಭಾರತಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಕಲಾಭಾರತಿ, ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆ, ಇಲವಾಲ, ಮೈಸೂರು-೨೦೦೮
- ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ ಹಿ.ಶಿ : ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-೨೦೨೧
- ಸಿ.ಪಿ.ಕೆ : ಜಾನಪದ ತತ್ತ್ವ ಮತ್ತು ಸತ್ತ್ವ, ತಳುಕಿನ ವೆಂಕಣ್ಣಯ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ, ಗೋಕುಲಂ, ೨ನೇ ಹಂತ, ಮೈಸೂರು-೨೦೦೪
- ಶಿವರಾಮು ಕಾಡನಕುಪ್ಪೆ : ಭೂಮಿ ತೂಕದ ಮಾತು, ಕಿರಣ ಕಿಶೋರ ಪ್ರಕಾಶನ, ರಾಬರ್ಟ್‌ಸನ್ ಪೇಟೆ, ಕೋಲಾರ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ-೧೯೯೧